

Bodrum Kalesi'nde Cumhurbaşkanı 'makyajı' yapılmış

Radikal Hayat / 09/06/2014

Dünyanın sayılı müzeleri arasında yer alan Bodrum Kalesi'ndeki Sualtı Arkeoloji Müzesi girişindeki surlar ile 600 yıllık Osmanlı toplarının, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün 4'üncü Türk Konseyi Zirvesi için ilçeye gelmesinden önce müze müdürünün talimatıyla boyandığı ortaya çıktı.

BODRUM - Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın soruşturma başlattığı olayda, müze müdürü Emel Özkan'ın ifadesine başvurulduğu bildirildi. İddiaların gerçeği yansıtmadığını söyleyen Özkan ise, "Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'nde 600 yıllık top bulunmamaktadır. Müzedeki toplar 19'uncu yüzyıla ait olup, geçmiş yıllarda olduğu gibi korozyonun önlenmesi için boyanmıştır. Yapıdaki orijinal taş duvar ve sıvalara ise kesinlikle müdahale edilmemiştir" diyerek kendini savundu.

Bodrum'da geçen 4-5 Haziran'da düzenlenen 4'üncü Türk Konseyi Zirvesi'ne katılacak Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün ilçeye gelişi öncesinde Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'nde tarihi yapıların tahrip edildiği ileri sürüldü. Zirve kapsamında müzenin bulunduğu Bodrum Kalesi Kuzey Hendeği'nde düzenlenen Cumhurbaşkanı Gül'ün de konuk devlet başkanlarıyla katılması beklenen ancak yağmur nedeniyle katılmadıkları 'Türk Düşümü' adı altındaki konser nedeniyle müzede bazı düzenlemeler yapıldı. Bu kapsamda Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi müdürü Emel Özkan'ın talimatıyla, 3 hafta önce tarihi kalenin girişindeki surların plastik boya, 600 Osmanlı toplarının ise yağlı boya ile boyandığının ortaya çıkması tarihçilerin ve Bodrumluların tepkisine neden oldu. Bir internet sitesinde tarihi dokuya zarar verdiği ileri sürülen müze müdürü Özkan'ın görevden alınması için imza kampanyası başlatıldı. İki günde kampanyaya bin kişi destek verdi. Kültür ve Turizm Bakanlığı da konuyla ilgili soruşturma başlattı.

Isparta Müze Müdürü Mustafa Akaslan ile tarihçi Nihal Demir, 4 gün inceleme yaptıkları müzenin müdürü Özkan ile burada görevli üç arkeoloğun ifadelerine başvurdu. İki müfettişin, raporlarını hazırlamak için müzeden ayrıldıkları öğrenildi.

'TARİHE MAKYAJ ÇEKİLDİ'

Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'nin geçmişte 39 yıl müdürlük yapan Türkiye'nin ilk arkeologlarından Oğuz Alpözen, yapılanın nereden bakılırsa bakılsın çirkin ve anlamsız bir davranış olduğunu belirtti. Oğuz Alpözen, "Bodrum Kalesi'ni Cumhurbaşkanlığı döneminde Kenan Evren 5, Süleyman Demirel de 1 defa ziyaret etti. Bu ziyaretlerin hiçbirinde kale ve etrafı halka kapatılmadı, yasaklanmadı. Cumhurbaşkanı gelecek diye kaleye 2 gün boyunca ziyaretçi alınmadı, kale kenarına vatandaş yavaşamadı. Yetmedi Cumhurbaşkanı Gül ziyaret edecek diye tarihi aykırı olarak toplar ve sur duvarları plastik ve yağlı boya ile boyanıp, tarihe makyaj çekildi" dedi.

KALEDEKİ SANAT TARİHÇİSİ UYARMIŞ

Müzede bakanlık tarafından görevlendirilen müfettişlerin yaptığı soruşturmada, müze müdürü Özkan'ın daha bir kaç kez sözlü olarak görüştüğü, ardından da 26 Mayıs 2014 tarihinde resmi yazı gönderip, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün kaleye yapacağı ziyaret öncesinde bakım ve temizlik çalışmaları sırasında söz konusu topların bozulmalarını önlemek amacıyla dökülen paslar temizlenerek boyanması gerektiğini belirttiği sanat tarihçisi Yasemin Özdemir tarafından uyarıldığı belirtildi. Özdemir, sözlü uyarılarına rağmen tarihi kaledeki sur ve topların boyandığını öğrenip, bir gün sonra yazıya verdiği cevapta, "Bilimsel verilere göre bu tür eserleri yağlı boya veya kimyasal maddelerle uygulama yapmak zararlıdır ve dolayısı ile yanlış bir uygulamadır. Eserlere yapılacak müdahalelerin müzede görevli uzmanların görüşü alınmadan yapılması doğru değildir. Söz konusu eserlere yapılan müdahaleler hem tarihi topların zimmet sahibi olan benim hem de restoratör uzmanın bilgisi haricinde yapılmıştır" denildi.

İDDİALARA YANIT VERDİ

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü mezunu olan ve 20 yıl Bursa Türk ve İslam Eserleri Müzesi'nde sorumlu olarak görev yaptıktan sonra bu yıl Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'ne müdür olarak atanan Özkan, hakkındaki iddialara yazılı olarak cevap verdi. Özkan, "Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi Bodrum Kalesi'ndeki bakım işleri neden ve nasıl yapıldı?" başlıklı yazısında, şu ifadelerle yer verdi:

"Bakanlığımızca kalenin bütününe rölöve ve restorasyon projesi geçen yıl gündeme gelmiş ve ihalesi onaylanmıştır. Rölöve çalışması tamamlanmak üzeredir. Devamında restorasyon projesi hazırlanarak, kapsamlı onarıma girecektir. Ancak kale aynı zamanda yılda en az 200 bin kişinin ziyaret ettiği bir müze olmasından dolayı, her yıl belli bakım ve onarımlar, aydınlatma sorunları, sergilemedeki eksiklikler ve bakımları, temizlikleri, çevre peyzajının yapılması gerekmektedir. Geçtiğimiz günlerde Bodrum'da yapılan Cumhurbaşkanları zirvesinin hemen öncesine denk gelen bu çalışmalar, zirvenin Bodrum'da yapılacağı kesinleşmesiyle hızlandırılmıştır. Bazı basın organlarında yanlış bilgilendirme yapılarak kamuoyu yanıltılmış, müze idaresi haksız yere suçlanmış, internet ortamında maksatlı

karalama kampanyası başlatılmıştır. 600 yıllık topların yağlı boya ile, kale duvarlarının ise plastik boya ile boyandığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Söz konusu toplar 19 yüzyıl topları olup, açıkta sergilenen eserlerdir. Açık hava koşullarında oluşan korozyonu önlemek için, boyaları bozulmuş olan yedi top daha önceki yıllarda da olduğu gibi, yağlı boya ile boyanmıştır. Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'nde 600 yıllık top bulunmamaktadır. Yapıdaki orijinal taş duvar ve sıvalara kesinlikle müdahale edilmemiştir."

15 YILDIR BOYANIYOR İDDİASI

Tepki zamanının da çok manidar olduğunu belirten Özkan, şöyle devam etti: "Müze giriş merdivenlerinde küpeşte ve korkuluk bulunmaktadır. Yoğun ziyaretçi sirkülasyonundan dolayı mevcut sıvalar yıprandıkça, geçmiş yıllarda sıva tamirleri yapılarak üzeri boyanmıştır. Özgün olmayan bu yüzeyler tuzlanma ve rutubet etkisiyle bozularak kabarmalara ve bakteriyel oluşumlara neden olmaktadır. Halk sağlığı açısından hijyen olmayan bir ortamda insanların bulunması, müzenin ziyarete kapatılmasına neden olabilecek bir unsurdur. Bundan dolayı, kalenin belli yerlerinde son 15 yıldır rutin hale gelmiş olan bu boyama işlemi çok sınırlı bir alanda, asgari tutularak yapılmıştır. Ayrıca, bu boya ve sıvaların, yakın zamanda yapılacak esaslı restorasyonunda, sökülerek orijinal haline getirilmesi ve fiziki koşulların iyileştirilmesi göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Her sene rutin olarak yapılan bu işlemlerin sanki ilk kez yapılmıyormuşçasına, Cumhurbaşkanları zirvesinin hemen öncesinde basın kuruluşları ve kamuoyu yanıltılarak sunulması oldukça manidardır. Yanlış bilgilendirme yaparak kamuoyunu yanıltanlar, internet ortamında haksız yere karalama kampanyası başlatanların belirlenmesi için adli ve idari soruşturma başlatılmıştır." (Yaşar ANTER - Nilüfer KANDIRMIŞ/DHA)

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)